

ἀρετή

aretē / excellence of character

Βασικές πληροφορίες ομάδας Αρετή

Ποια είμαι-Ιδέα

Ονομάζομαι Αλίκη Κακλαμάνου και σας αποστέλλω αυτή την επιστολή θέλοντας να γνωστοποιήσω ταπεινά την ιδέα, το όραμα του δρώμενου "Αρετή" το οποίο εμπνεύστηκα και ηγούμαι.

Το πρόγραμμα "Αρετή" απευθύνεται στις ηλικίες 7-18 ετών. Σκοπό έχει να εμπνεύσει και να εδραιώσει στην καθημερινότητα του νέου, τον δρόμο των αρετών. Να εκπαιδευθούν μέσα από δράσεις, παιχνίδια, ομαδικές, πολιτιστικές και κοινοφελείς δραστηριότητες, το νόημα της ύπαρξης των αρετών στη ζωή τους και τα αποτελέσματα που θα έχουν στην κοινωνική τους ζωή και στην ψυχική τους διάσταση.

Ένα παιδί μπορεί να σκέφτεται ότι θα αλλάξει τον κόσμο φτιάχνοντας τα πιο τέλεια διαστημοπλοία με λέγκο και το πιστεύει ενώ ένα άλλο διαβάζοντας βιβλία για μάγισσες.. Δεν είναι η δουλειά τους ως παιδιά να αλλάξουν τον κόσμο. Είναι η δική μας δουλειά. Και αν εμείς κινούμαστε προς αυτή την κατεύθυνση κάποια από τα παιδιά μας μπορεί και να ακολουθήσουν.

Η ενσυναίσθηση δεν πρέπει να γίνεται σαν μάθημα αλλά να προκύπτει. Δεν υπάρχει παιδί του οποίου του έχει δοθεί ο χώρος, ο χρόνος και η ασφάλεια και να μην έχει αναπτύξει κριτική σκέψη. Υποτίμηση είναι να θεωρούμε ότι είμαστε ανώτεροι των παιδιών.

Επιδίωξή μας είναι μέσα από τον εξωστρεφή χαρακτήρα των δράσεων των παιδιών, να ευαισθητοποιήσουμε, κινητοποιήσουμε και την υπόλοιπη κοινωνία. Να αντιστραφούν οι ρόλοι και να γίνουν τα παιδιά οι δάσκαλοι για τους μεγάλους. Οι δράσεις τους να αποτελέσουν τον 'σπόρο' αφύπνισης. Να τους θυμήσει πως είναι μία ζωή γεμάτη από χαρά, δημιουργία, έμπνευση, αξίες, συνεισφορά, ποιότητα. Να αποτελέσουν ερέθισμα για σκέψη και συμμετοχή

Προβλήματα Παιδείας

Ζούμε σε ένα κοινωνικό περιβάλλον όπου σε μεγάλο ποσοστό, έχουν χαθεί οι αξίες, το ήθος και η αρετή. Προβάλλεται ένα πρότυπο ζωής που στηρίζεται στην απόλαυση, τη δόξα, τα λεφτά, αποστρέφοντας τον άνθρωπο από την ουσία, και κατευθύνοντας τον στην επιφάνεια, το περιτύλιγμα, την ματαιοδοξία, το διχασμό. Θεσμοί όπως η οικογένεια και η κοινωνική αλληλεγγύη παραμερίζονται και φθίνουν.

Τα παιδιά καλούνται να καλύψουν τόσους πολλούς τομείς που καταφέρνουν μόνο να αποκτήσουν εφήμερες γνώσεις. Η λογική του συστήματος παιδείας, οδηγεί στο να χάνεται το περιεχόμενο της ύλης, αφού στόχος είναι να μάθουν από μικρά να αποστηθίζουν κείμενα, ακόμα και άκριτα. Τα παιδιά αποκτούν υψηλό IQ, αλλά η συναισθηματική τους νοημοσύνη παραμερίζεται. Το παιδί δυσφορεί, βρίσκει το πρόγραμμα εξοντωτικό, το άγχος είναι μεγάλο. Οι βαθμοί αποτελούν τον κύριο γνώμονα επιτυχίας ενός μαθητή.

Αρετές

1. Δικαιοσύνη.

‘Δεν πρέπει να ανταποδίδουμε μια αδικία ούτε να βλάπτουμε κανέναν, οτιδήποτε κι αν έχουμε υποστεί απο αυτόν’ (Κρίτων). Το να αδικείς είναι χειρότερο από το να αδικείσαι γιατί προκαλείς κακό στην ψυχή σου. Σωκράτης.

2. Μεγαλοψυχία.

Μεγαλείο ψυχής. Ο μεγαλόψυχος σχετίζεται άμεσα με την τιμή, το πιο μεγάλο από όλα τα εξωτερικά αγαθά, χωρίς την ύπαρξη του οποίου υπονομεύεται η ηθική υπόσταση του ανθρώπου.

3. Φιλοπατρία

Φιλόπατρις είναι αυτός που αγαπά και υπερασπίζεται την πατρίδα του, χωρίς όμως να περιφρονεί και να ταπεινώνει τις πατρίδες των άλλων. Φιλόπατρις είναι αυτός που αγαπά τις πατρώες συνήθειες, τον πολιτισμό της πατρίδας του. Όχι όμως ο μονομανής που δεν αναγνωρίζει στις ξένες συνήθειες και στους ξένους πολιτισμούς όσα καλά και άξια έχουν. Κι’ αυτά είναι αυτονόητα, αν σκεφτούμε πως η Φιλοπατρία, σαν αρετή δεν μπορεί να έρχεται σε αντίθεση με άλλες αρετές(εν προκειμένω με τη Φρόνηση και τη Δικαιοσύνη)

4. Τόλμη/Θάρρος/Ανδρεία

“It is a mere cowardice to seek safety in negations. No character becomes strong in that way”

Πηγή: George Elliot

5. Ευγένεια

‘Η πλήγή που δημιουργείται από τη γλώσσα είναι πολύ πιο βαθιά από αυτή που δημιουργείται από μαχαίρι. Γιατί το μαχαίρι τραυματίζει το σώμα, ενώ η γλώσσα τραυματίζει την ψυχή.” Πυθαγόρας

6. Φρόνηση.

Η αρετή της νόησης είναι η φρόνηση, ο συνετός συλλογισμός, η ψύχραιμη εξέταση όλων των δεδομένων. Η φρόνηση μας επιτρέπει να λαμβάνουμε σωστές αποφάσεις, να αναγνωρίζουμε και να αξιοποιούμε τις ευκαιρίες που μας παρουσιάζονται, αλλά και να διαχειριζόμαστε με σύνεση τα αγαθά μας.

7. Πίστη

Όλα υπάρχουν μέσα στον άνθρωπο και όλα τα μπορεί. Συνεπώς η πίστη στις άπειρες δυνατότητες που κρύβονται μέσα μας ή αν θέλετε της ακλόνητης εμπιστοσύνης. Η πίστη μπορεί να κινήσει και βουνά! Η πίστη ότι αυτό μπορεί να γίνει το κάνει και γίνεται! Αόρατος μυστικός νόμος η δύναμη της πίστης που για όσους έχουν μάθει να δέχονται ότι δεν υπάρχουν μόνο τα ορατά είναι σύμμαχος κάθε επιτυχίας.

Μεθοδολογική έκθεση

Για να υπάρξει μία πολύπτυχη, επιστημονική και ορθή παιδαγωγική έρευνα, θα πρέπει να υπάρξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή.

Για την εύρυθμη και επιστημονική διεξαγωγή αυτής της έρευνας θα συμμετέχουν:

1) Φιλόσοφοι, (επιστήμονες δηλαδή που έχουν ειδικευθεί στην έρευνα, ανάλυση, γνώση και διδασκαλία αυτών των εννοιών) παιδαγωγοί, παιδοψυχολόγοι, φιλόλογοι, θεατρολόγοι, ηθοποιοί, (ειδικοί στην διεξαγωγή θεατρικών παιχνιδιών αυτοέκφρασης), μουσικοί, ζωγράφοι, χορευτές κ.α.

Ταυτόχρονα, μπορεί να υπάρχει, ύστερα από σχετική συναίνεση των γονέων, κινηματογράφηση των δραστηριοτήτων, φωτογράφιση καθώς και δημιουργία σχετικού blog και site, όπου θα αναρτώνται οι δραστηριότητες της ομάδας, με στόχο την περαιτέρω κινητοποίηση παιδιών, γονέων, παιδαγωγών και κοινωνίας.

Επειδή μάλιστα η έρευνα προσδοκά να δημιουργήσει ένα αντικειμενικά καταγεγραμμένο αρχείο της όλης δραστηριότητάς της, θα υπάρχουν στο πέρας της έρευνας ερωτηματολόγια που θα αφορούν τη διερεύνηση:

α) του βαθμού κατανόησης των εννοιών,

β) της ικανοποίησης που τα παιδιά άντλησαν από τη δραστηριότητα και

γ) των πιθανών τρόπων περαιτέρω αξιοποίησης από τα παιδιά των όσων έμαθαν.

Αυτά τα ερωτηματολόγια απαιτούν ειδικευμένη ομάδα στατιστικολόγων για τη σωστή ερμηνεία των απαντήσεων. Με αυτό τον τρόπο θα έχουμε μία απόλυτα ελεγμένη σε κάθε της βήμα παιδαγωγική δράση, που όχι μόνο θα μας βοηθήσει στο να κατανοήσουμε καλύτερα τους τρόπους που τα παιδιά 7-18 ετών ενσωματώνουν στην κοινωνικοποίησή τους βασικές έννοιες αλλά, ακόμη κρισιμότερο, θα μπορεί αυτή η δραστηριότητα να αποτελέσει ένα πρότυπο για ανάλογες δράσεις μεγαλύτερης κλίμακας, όπου πια, με βάση τα πεπραγμένα αυτής της δράσης, θα μπορούμε να κινητοποιήσουμε και να ευαισθητοποιήσουμε ακόμη περισσότερο το σύνολο της κοινωνίας.

Παίζουμε σημαίνει : σκεπτόμαστε, αισθανόμαστε, ενεργούμε.
Στη ζωή μας σπάνια σκεπτόμαστε, αισθανόμαστε και ενεργούμε ταυτόχρονα. Ο συνδυασμός αυτός, συναισθημάτων και κίνησης, είναι που χαρακτηρίζει το παιχνίδι και το κάνει να ξεχωρίζει.
(Φιλιππίδης & Γκόλιας, 2001).

Βασικά συστατικά του παιχνιδιού είναι οι κανόνες, τα επιτεύγματα, η πρόκληση και η αλληλεπίδραση. Τα παιχνίδια, γενικά, υποβάλλουν τον παίκτη σε μια ψυχική ή σωματική διέγερση, ή πολλές φορές και τα δύο. Πολλά παιχνίδια βοηθάνε στην ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων, μπορεί να έχουν τη μορφή άσκησης ή να έχουν εκπαιδευτικό, προσομοιωτικό ή ψυχολογικό χαρακτήρα.

Ζωγραφική σε διαβάσεις πεζών

Εμπνέουμε τα παιδιά να ζωγραφίσουν για τις αρετές σε διαβάσεις πεζών. Εστιάζουμε στην ανάδειξη και στην ανάπτυξη του προσωπικού στυλ. Μια πρωτότυπη δράση που θα μεταφέρει το μήνυμα και την αξία των αρετών στους 'μεγάλους' ομορφαίνοντας πρωτότυπα αλλά ουσιαστικά την πόλη μας. Η πόλη αποκτά άλλη ποιότητα και άλλο χαρακτήρα με πλούσιο εικαστικό ενδιαφέρον και αποτελεί πόλο έλξης και παράδειγμα για άλλες.

Εικαστική Φωτογραφία

Οι μαθητές εκπαιδούνται με τις βασικές αρχές της φωτογραφίας και σε συνδυασμό με τα μαθήματα φιλοσοφίας για τις αρετές δημιουργούν δικά τους projects αποτύπωνοντας 'στιγμές' αρετής ή μη αρετής μέσω της φωτογραφίας. Διδακτικό είναι τόσο το καλό όσο και το κακό για την κοινωνία. Και πολλές φορές μία εικόνα αποτελεί χίλιες λέξεις. Στο τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος θα εκθεθούν οι φωτογραφίες σε πολιτιστικούς χώρους και στην τελετή λήξης. Οι καλύτερες θα δημοσιευθούν στον τύπο και θα βραβευθούν.

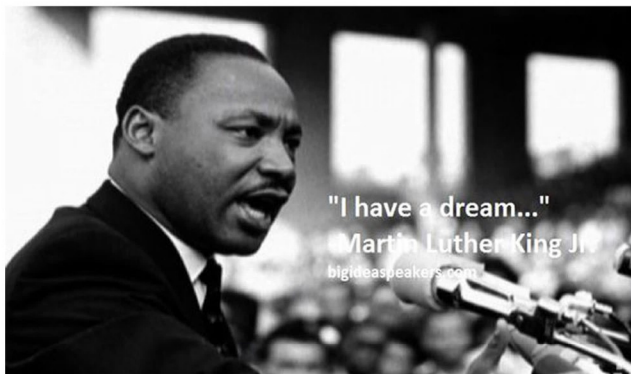
You tube contest

Τα παιδιά δημιουργούν videos, trailers, spots με στόχο να εμπνέσουν, να αποτελέσουν τροφή για σκέψη στους μεγάλους, να αφυπνίσουν την κοινωνία. Στο τέλος θα βραβευθούν τα καλύτερα και θα προβληθούν σε γιγαντοοθόνες σε κεντρικά σημεία της πόλης καθώς και σε μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σημαίες-banners-posters

Δημιουργία σημαίων κατά μήκος μεγάλων δρομών αποδίδοντας τις 7 αρετές εικαστικά, με συμβόλα, λέξεις κτλ. (Βλεπε φωτο). Σε περίπτωση που συμμετεχουν παραπάνω δήμοι θα μπορούσε ο κάθε δήμος να αποτύπωνει τις αρετές με διαφορετικό ύφος έκαστος. π.χ κυβιστικό, φουτουριστικό, σουρεαλιστικό, ρομαντικό κτλ. Έτσι η ίδια δράση αποκτά πολλούς διαφορετικούς τρόπους έκφρασης, ανά ομάδα/δήμο δίνοντας επιπλέον καλλιτεχνικό ενδιαφέρον στους πολίτες. Στόχος οι αρετές, που κατά τον Αριστοτέλη αποτελούν την ηθική αριστεία για τον πολίτη, να προβληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο. Να γίνει μόδα η ποιότητα και οι αξίες. Να περαστούν ακόμη και υποσυνειδητά οι λέξεις όπως δικαιοσύνη, μεγαλοφυγία, τόλμη κτλ στον πολίτη.

Ηγετική προπόνηση

Οι μαθητές που θα συμμετάσχουν σε αυτή τη δράση, έπειτα από παρακολούθηση φιλοσοφικών ομιλιών και μελέτη ιστορικών προσώπων που ενεπνευσαν τον κόσμο με τον λόγο και τις δράσεις τους και με την συνοδεία παιδοψυχολόγων και φιλόλογων, καλούνται να εκφράσουν δημόσια λόγο όπως ρητόρευαν στο παρελθόν οι αρχαίοι πρόγονοί μας με σκοπό να εμπνεύσουν, ευαισθητοποιήσουν τους συμπολίτες τους. Οι ομιλίες θα πραγματοποιηθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και συγκεκριμένα κομβικά σημεία της πόλης και θα δημοσιευθούν σε Μ.Μ.Ε.

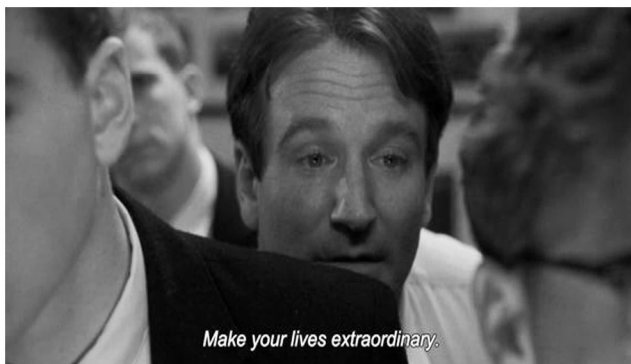

Κοινοφελείς δράσεις

Τα παιδιά αναλαμβάνουν δράση για κοινοφελείς σκοπούς προσφέροντας έργο και αποτελώντας παράδειγμα για όλους. Οι δράσεις συνοδεύονται και από την συμμετοχή δημοφιλών απόμων με σκοπό την μεγαλύτερη προβολή της κάθε δράσης και ευαισθητοποίησης περισσότερων ανθρώπων.

Ιδέες για δράσεις :

- α) Μαγειρεύοντας για τους αστέγους.
- β) Ταΐζω τα αδέσποτα.
- γ) Μουσικές παραστάσεις, θεατρικά, χορευτικά σε ιδρύματα, γηροκομεία κτλ

Προβολή ταινιών

Προβολή ταινιών πλούσιων σε νοήματα και διδακτικών μηνυμάτων.

Όπως :

- α) Ο κύκλος των χαμένων ποιητών
- β) Pay it forward.
- γ) Yes, man.

Events

Οι μαθητές δημιουργούν events για την ενίσχυση της ιδέας και του προγράμματος 'Αρετή'. Για παράδειγμα μοιράζουν σπόρους σε περαστικούς, με συνοδεία τραγουδιών από νεανικά συγκροτήματα. Παιζουν παιχνίδια με περαστικούς. Ομορφαίνουν την πόλη με την ζωντάνια τους ενώ παράλληλα ενισχύουν την δράση και την προβολή της αρετής.

Δίδαγμα

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης, υιοθετήσαμε ξενόφερτα πρότυπα σε ανισορροπία με την δική μας παράδοση. αγνοώντας την δική μας παράδοση. Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της αρχαίας Ελλάδας και αναγέννησης υποχωρεί, και αντικαθιστάται από τον ατομικισμό και το συμφέρον. Μοιάζει να έχουμε απομακρυνθεί από το φως και το πνεύμα των αρετών που γεννήσαμε σαν χώρα.

Καλύτερα να διορθώσεις ένα σφάλμα στην αρχή, παρά στο τέλος όταν αυτό διογκωθεί.

Αν όχι εμείς, ποιοι; Αν όχι τώρα, πότε; Εάν όχι από την Ελλάδα, από πού;

Η αλλαγή ξεκινά από τους λίγους, στην συνέχεια ενεργοποιείται και η υπόλοιπη κοινωνία.

Μπορεί κάποιες φορές να νιώθεις μόνος σου, ασήμαντος, στο περιθώριο αλλά στην πραγματικότητα είσαι πολύτιμος. Κάθε άνθρωπος έχει αξία. Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι. Αρκεί να αναγνωρίσεις την αξία σου και να ενεργοποιηθείς. Τα προβλήματα δεν λύνονται εκ του ασφαλούς. Γίνε παρών στην ίδια σου την ζωή. Ζήσε την ζωή που ονειρεύεσαι , όχι την ζωή των άλλων, είναι το μόνημά μας

Αλίκη Κακλαμάνου, Τηλ. 210-2138158, 6997217590 E-mail: aliki.interior.designer@gmail.com

